

**VIERING VAN DE
NEGEN EN TWINTIGSTE
ZONDAG D.H.J.**

Wie onder u groot wil worden
moet dienaar van u zijn.
En wie onder u de eerste wil zijn
moet aller slaaf wezen.
(Marcus 10)

VOORAF

Orgel

INTREDE.

Lied.

*Het leven voert ons; 3c.
Sytze de Vries/Willem Vogel*

WELKOM.

*Alles smaakt naar méér;
wie een vinger krijgt
grijpt de hele hand.*

*Wie voldoende heeft
vindt dit vaak niet genoeg;
voelt zich nog tekort gedaan.*

*Wie de leiding heeft, wordt
ertoe verleid met leidsels
mensen te beteugelen.*

*'Zo mag het onder u niet zijn'
zei Jezus en kregen, namens hem,
de christelijke leiders te horen.*

*Welkom u allen hier samen
omwille van elkaar in Gods naam. +*

Lied.

Het leven voert ons; 2c.

SCHULD BEKENNEN.

V.: Even weg uit alle rumoer,
even rust na al het haasten,
even stil bij zoveel krakeel,
even mezelf geen geweld aandoen.

Even niet me laten gelden,
even niet er tegen aan,
even weg uit het vlakke,
even onder in het diepe. -

Wie ben ik eigenlijk;
wie voor anderen ?
Hoe ben ik bedoeld;
wat heb ik er van gemaakt ?

A.: **VERGEVEN WIJ ELKAAR EN
GOD EN GOED ONS ALLEN.**

BEZINNING.

A.: **Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
grond van m'n grond.**

*t.: M. Zagers
m.: W. Vogel*

*Een vogel vliegt uit
vanuit een nest eerder gebouwd.*

**A.: Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
grond van m'n grond.**

*Toekomst wordt gemaakt
vanuit heden en verleden.*

**A.: Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
grond van m'n grond.**

*Wie het verleden niet kent,
moet het overdoen.*

**A.: Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
grond van m'n grond.
Kome wat komt.**

GEBED.

Laat me wennen aan de aarde
waaruit ik ben genomen,
aan de grond waarop ik sta
en mijn weg mag gaan.

Laat me laten
wat me niet past,
vloekt met wie ik ben,
met de mens zoals bedoeld.

Laat me Uw stem horen
temidden van alle kraakeel:
een melodie die in me zingt,
mijn levenslied wordt.

Laat me hangen aan U,
vertrouwen op U,
mijn God en Goed
voor tijd en eeuwigheid.

AMEN.

Lied.

P. Verhoeven/W. Vogel

K.: Bloemen, mensen ze komen en gaan
blijven kort, blijven lang
ze hebben hun tooi, hun eigen trots.

A.: **Maar één is het leven
uit één bron geboren
van één adem beziel
als één brood gedeeld.**

EERSTE LEZING.

Jesaja 53,10-11

De dienaar van de Heer is tegen de grond gegaan en heeft geleden. Hij gaf zijn leven, maar zijn nageslacht zal zien, omdat hij heeft gedaan wat van hem werd verlangd. Na zijn lijden zag hij licht en werd hem alles helder. Door wat hij deed, heeft hij velen recht verschaft en hun fouten en falen recht getrokken.

K.: Dieren, mensen ze kruipen en lopen
rennen voor hun leven en leggen zich
tenslotte moe gestreden neer.

A.: **Maar één is het leven
uit één bron geboren
van één adem beziel
als één brood gedeeld.**

HET EVANGELIE.

Marcus 10,35-45

Jakobus en Johannes, zoons van Zebedeus, benaderden Jezus met: 'Meester, wij willen dat u voor ons doet wat wij u vragen.' Hij antwoordde hen: 'Wat moet ik voor je doen?' Zij zeiden: 'Laat in uw glorie een van ons aan uw rechter- en de ander aan uw linkerhand zitten.' Jezus zei: 'Je weet niet wat je vraagt. Ben je in staat mijn beker te drinken en met mijn doopsel gedoopt te worden?' 'Ja, dat kunnen wij.' zeiden ze. 'Inderdaad', gaf Jezus toe 'mijn beker zullen jullie drinken en met mijn doopsel gedoopt worden. Maar het is niet aan mij jullie te doen zitten aan mijn rechter- of linkerhand; dit is weggelegd voor wie het bestemd is.'

Toen de tien anderen dit hoorden werden ze kwaad op Jakobus en Johannes. Jezus riep hen bij zich en sprak: De heersers der volkeren regeren met ijzeren vuist en de groten maken misbruik van hun macht. Dit mag bij u niet het geval zijn; wie onder u groot wil worden moet dienaar en wie onder u de eerste wil zijn moet slaaf van allen worden. Ook de Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen.'

K.: Vogels, mensen ze praten en zingen
ze lokken en krijsen tot ze
mettertijd allen verstillen.

A.: **Maar één is het leven
uit één bron geboren
van één adem beziel
als één brood gedeeld.**

MEDITATIE.

Voordat Hij hem zijn schepping instuurde, riep God de mens bij zich: 'Kijk om je heen. Ik heb alles een eigen plaats toegewezen; alles de opdracht gegeven te zijn zoals ik heb beslist. Maar jij, mens, jij mag je eigen plaats uitzoeken; jij mag zelf kiezen en bepalen wie of wat je wordt.'

De mens trok eropuit, keek nieuwgierig rond en voelde zich - hoe kan het ook anders - meteen aangetrokken tot de zon, stralend aan de hemel.

'Ik kom 's morgens op en ga 's avonds onder. De volgende dag doe ik weer net zo', zei de zon.

'Dat gaat me op den duur vervelen' zei de mens

'dat is niks voor mij; zo voorspelbaar als de zon wil ik niet zijn' en hij keek verder om zich heen. Hij zag de maan en die zei: 'Ik sta zo wat tussen zon en aarde in.

Ik verstop me een tijdje en laat me dan weer zien.

En ik ben zo'n beetje een spiegel van de zon.'
'Dat klinkt al een stuk beter, maar gaat me zeker de keel uithangen', dacht de mens. 'Je nu eens verstoppen en dan weer laten zien' sprak hem wel aan, maar afhankelijk zijn van een ander, daar wilde hij echt niets van weten. Zélf stralen, - dat had zijn absolute voorkeur.

Vol ontzag bewonderde hij de zee, die ontembaar en onvermoeibaar met z'n golven de dijken beukt.

'Als ik een goede bui heb, kabbel ik rustig voort.

Maar ben ik boos, dan smijt ik alles omver. Ik storm met geweld het land binnen en trek me dan weer terug', vertelde de zee over zichzelf. De mens zei:

'Wat een kracht, wat een actie ! Maar ik zie dat je nooit verder het land inkomt. Je moet altijd weer op tijd naar je bedding terug; doe je dat niet, dan droog je helemaal op en uit. Dat wil ik niet; ik wil vrij zijn en wel onbeperkt.'

En de mens zocht verder, om antwoord te vinden op de vraag van God: 'Wie en wat wil je hoe zijn ?'

Hij is er nog steeds naar op zoek, - naar zichzelf.

Zelfbepaling en zelfbeschikking zijn voor en in onze westerse wereld zeer belangrijke waarden.

Opvoeding en onderwijs, onze persoonlijke relaties en vrije tijd, studie en ook arbeid - van oudsher toch als last en verplichting gezien - moeten in het teken van zelfontplooiing staan: de ontwikkeling van een eigen weg en geweten, van eigen keuze, talent en verantwoordelijkheid.

Het gaat in onze maatschappij dan ook om het belang van het individu, hoor je steeds weer.

In deze bewoordingen klinkt dit nogal agressief, als 'tegenover en concurrerend met anderen' en riekt 't naar individualisme en egocentrisme.

En ook al heeft het er veel van weg, dat mensen harder en onverschilliger voor elkaar geworden zijn en er daarom in onze tijd opnieuw aandacht wordt gevraagd voor 'broodnodige' waarden zoals gemeenschapszin en solidariteit - toch is het recht op zelfbeschikking en zelfontplooiing 'des mensen', - 'n recht waarmee elk gebruik van fysieke of morele macht over hen strijdig is, zolang zelfbeschikking en zelfontplooiing van de één niet vecht met dat van de ander, met dat van schepping en milieu, ding en dier. Maar het blijkt ook des mensen te zijn, dat zij hun recht op zelfbeschikking en zelfrealisatie vertalen in 'hebben en houden', 'evenveel of méér dan een ander', in eigen belang en gelijk, in macht - van dood-concurreren tot tirannie.

'De heersers der volkeren regeren met ijzeren vuist en de grote maken misbruik van hun macht. Dit mag bij u niet het geval zijn; wie onder u groot wil worden moet dienaar, en wie onder u de eerste wil zijn moet slaaf - sloof - van allen worden.'

Deze woorden of woorden van gelijke strekking kregen de eerste christelijke kerkleiders onder de neus gewreven, toen onder hen strijd was ontstaan over wie van hen de eerste plaats mocht innemen en welke richting de jonge kerk zou ingaan: gebonden aan wetten en gebruiken van het jodendom óf open en vrij naar andere culturen; een kerk van orde, tucht en regel die Petrus lijkt te hebben voorgestaan óf een kerk die primair een liefdesgemeenschap van mensen is, waarvoor Johannes in zijn evangelie 'n lans breekt. In die strijd rond persoon en ideaal worden de woorden in herinnering geroepen die Jezus gesproken heeft bij zijn afscheid, toen hij zijn beker overdroeg aan die hem gingen overleven. Wat je ook doet of denkt, vóórstaat of bestrijdt, het levenspatroon van de christen is dienen, bekommernis, meeleven, helpen, één zijn. Maar het is ook overduidelijk, dat deze trouw aan medemens en schepping als grondregel voor het leven, bij Jezus steunt op een fundamenteel en diep vertrouwen in het leven, een *basic trust*, *basis-vertrouwen* zoals de psychologie het noemt, - een vertrouwen dat niet rationeel te verklaren of te rechtvaardigen is, maar wel gegéven is en dus ook weggevlakt, ontvreemd kan worden. Niet in 'n handomdraai zoals een zakkenroller doet, maar door 'n sfeer van leven gemeenschappelijk en particulier, waarin alle accent is komen liggen op zelfbeschikking en zelfontplooiing, op 'eigen dit' en 'eigen dat', op 'mijn ego', 'mijn ik'; - waar economie economie wordt, voor de mens het *ik-sisme* geldt en - opvallend ! - voor God *iets-isme*.

In een discussie op tv over *religiositeit* en *godsdienst*, werd erop gewezen dat religieus-zijn letterlijk 'zich verbonden weten' betekent. Aan een oudere zuster/religieuze werd gevraagd, waarom mensen er momenteel zo'n moeite mee hebben om zich voor lange tijd, levenslang, te binden aan een ander, een taak, een ideaal, - aan een religieuze orde of congregatie. 'Ze durven niet' zei ze 'en eerlijk gezegd vraag ik me af, of ik het zelf nu nog wel zou durven. Want de durf om in het ongewisse diepe te springen en de trouw die het uithoudt, stoelen op een wezenlijk vertrouwen in het leven.' Dit is het hele christendom: vanuit een diep vertrouwen in het leven, mens en schepping eerbiedigen, dienen, trouw zijn zonder voorbehoud. Zo 'realiseert' de mens zich, zoals bedoeld.

Kort orgel

BELIJDENIS

*Die ons schiep
Sytze de Vries/Willem Vogel*

ONDERBREKING.

Brood en beker
Collecte, orgelspel

BROOD EN BEKER.

*Het leven is om-niet gegeven;
we maken het mee, mogen het beleven.*

*Licht en lucht zijn om-niet gegeven;
we ademen in en uit, raken beziel.*

*Brood en beker zijn om-niet gegeven;
we delen met elkaar ons broze bestaan*

*tot alle leven in u, mijn God,
zal zijn volgroeid, voltooid.*

Lied.

*Dale over allen
G. Kock/A.Hnattyschyn*

GEDACHTENIS.

*Bid voor die ziek zijn en tobben;
en niemand blijft het bespaard -
voor die omzien naar zwak en kwetsbaar;
en iedereen vindt ze op zijn weg.*

*Bid voor de slachtoffers van honger en geweld;
waar ter wereld ook -
voor die ons van nabij zijn voorgegaan;
en iedereen mist wel iemand.
Met eerbied noemen wij:*

*Wie gedenkt dankt;
wie dankt gedenkt die leven.*

Korte stilte

GEBED AAN TAFEL.

Lied.

P. Verhoeven/W. Vogel

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

De zon brengt warm de dag aan het licht,
hult de avond in schemer;
maan en sterren blinken in de nacht,
verbleken bij het gloren van de ochtend.

Bergen rijzen tot boven de wolken;
bomen wortelen diep,
reiken wuivend hemelhoog;
zeeën golven tot voorbij de einder.

Vogels zingen het licht tegemoet,
groeten het donker en zwijgen;
bloemen bloeien veelkleurig fier,
buigen het hoofd mettertijd.

Het ontroert wie ziet en hoort
spréékt en raakt ons -
verwant als we zijn aan de aarde
en verweven met U, van Wie zij spreekt.

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

Mensen komen en gaan
belevén lief en leed;
genieten geluk en
krijgen het zwaar te verduren.

Ze werken en doen
zolang het gaat, zo goed ze kunnen.
Ze zoeken elkaar, willen vrede,
sprekende stilte, met rust gelaten.

Van woestijn maken ze akker,
herbouwen op ruïnes hun stad.
En hoe ook getroffen lamgeslagen,
ze staan weer op en vervolgen hun weg.

Mensen zichzelf een wonder:
hoe zij zoeken en reiken naar U,
vanwaar ze zijn, waarvoor ze doen
en naar Wie onderweg.

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

Één kwam er in de wereld
die de hemel op aarde zag,
een rijk van recht en gerechtigheid.

Één die niet deed dan goed;
van geweld niet wilde weten,
omzag naar zwak en gekwetst.

Één die ondanks alle schijn en ongeloof
trouw en onbevàngen leefde
in het volste vertrouwen.

In hem herkennen wij
onze ware aard; zien we U,
de Eeuwige in de tijd.

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

Hij heeft zijn testament gemaakt,
brood genomen en gedeeld:
brood, het leven gegeven
met al zijn zoet en zuur;
brood, ons kwetsbaar broos bestaan
dat eens zal zijn geheeld.

Hij heeft zijn visioen en leven
aan die bleven in handen gegeven;
de beker, tot de bodem toe gedronken,
overgedragen aan die na hem komen;
tot wat wij hopen vervuld zal zijn.

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

Zo'n vertrouwen
is leugen en geweld te machtig,
in geen graf of dood te vangen.

Zo'n vertrouwen
brengt alles aan het licht
en in liefde tot voltooiing.

Zo'n vertrouwen
laat de aarde glanzen van U,
de Eeuwige, God en Goed.

Bid dan zoals hij,
God een zoon ons een naaste,
gebeden heeft.

ONZE VADER.

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

*Om leiders, niet in de greep
van ideologie of partij;
niet uit op eigen belang,
op prestatie en reputatie.
Bid om leiders die dienen.*

Kort instrumentaal

*Om profeten met een visioen
dat spreekt in woord en daad,
bezongen in een lied; beleefd
in onwankelbaar vertrouwen.
Bid om mensen met een visioen.*

Kort instrumentaal

*Om mensen die
verantwoordelijkheid niet schuwen,
niet afschuiven naar boven;
doen wat te doen staat
voor ziek en zwak vooral.
Bid om mensen met
'n rechte rug, 'n hart van goud.*

Kort instrumentaal

ZEGENWENS.

Zegenen wij elkaar
hier met lied en gebed;
daar in ons dagelijks doen
met raad en daad.

En mogen we allen gezegend zijn
in de naam van Vader, Zoon
en de heilige Geest.

Amen.

ORGELSPEL